

Redigeret af Anders Mørkbak Bruun

ERHVERVSJURA

ET GANSKE SÆRLIGT DYR

HUNDE Man gør ikke udlæg i familiemedlemmer. Østre Landsret slår nu fast, at en familie kan blive så tæt knyttet til hunden, at den får en "særlig personlig betydning for husstanden".

LARS BO LANGSTED
professor, Juridisk Institut,
Aalborg Universitet

DE AF OS, DER har hund, ved godt, at sådan er det. Nu har vi også Østre Landsrets ord for, at man som familie kan blive så tæt knyttet til en hund, at den »har en særlig personlig betydning for husstanden«. Fogedretten havde bare omtalt hunden som "et almindeligt selskabsdyr" – men det er jo ikke nær så godt som beskrivelse af tingenes faktiske tilstand.

Schæferhunden – for sådan en var det, og vi jo kan kalde den for Rex – var blevet købt for 7.000 kr. som 8-ugers hvalp i en kennel. Desværre havde Rex' familie åbenbart ikke råd til at betale købesummen, for ca. seks måneder efter købet blev køberen fremstillet i fogedretten "ved politiets foranstaltning", som det så lakonisk hedder i kendelsen.

Sælgeren ville gerne gøre udlæg i hunden, som sælgeren vurderede til at have en værdi svarende til den oprindelige købspris, medens køberne mente, at den højst kunne være 3.500 kr. værd nu. Desværre melder historien ikke noget om, hvilke dårlige vaner hunden skulle have tilegnet sig hos køberne, der på så kort tid skulle kunne halvere værdien af hunden.

FOGEDRETEN PÅ Bornholm afsagde herefter kendelse:

»Efter det fremkomne må fogedretten lægge til grund, at den omhandlede hund har en værdi af ca. 3.500-5.000 kr. Det må endvidere lægges til grund, at der er tale om et almindeligt selskabsdyr.«

Udlæg var derfor udelukket efter en bestemmelse i retsplejeloven, der forhindrer udlæg af ting af særlig personlig betydning for skyldneren, »medmindre genstandene har en sådan værdi, at det ikke findes rimeligt at holde dem uden for fuldbyrdelsen af fordringshaverens krav.«

Som man kan se, fandt fogedretten nok, at der måtte

være sket et fald i værdien af sådan en lettere brugt hund, men det er svært at se hvilket grundlag, der har været for ansættelsen – udover det formål at nedbringe værdien så meget, at man ikke måtte tildele udlæg alligevel, fordi værdien var for høj til, at man kunne beskytte hundens nye familie efter den nævnte bestemmelse.

SÆLGERNE AF hunden havde svært ved at acceptere afvisningen af udlægget, hvad man jo nemt kan forstå, idet deres krav på køberne af hunden udsprang af salget af netop hunden – og denne tilknytning burde gøre det naturligt at foretage udlæg i hunden.

I landsretten var man imidlertid også mest lydhør over for køberne – Rex' nye "forældre". Som landsretten fastslog:

»Som sagen foreligger oplyst, finder landsretten ikke at kunne afvise D's forklaring om, at hun og hendes familie er blevet nært knyttet til

hunden, og at den således har fået en særlig personlig betydning for husstanden.«

Hvad angik hundens værdi var landsretten ikke så skråsikker som fogeden havde været. Landsretten indskrænkede sig til at fastslå, at »opførelsen af hundens nuværende salgsværdi ved afholdelse af auktion er forbundet med betydelig usikkerhed«.

Der var derfor ikke grundlag for at ændre på udgangspunktet: Hunden var blevet en del af familien – og man kan ikke gøre udlæg i familiemedlemmer.

DEN BESTEMMELSE i retsplejeloven, der åbner mulighed for at undtage genstande med en særlig personlig betydning for skyldneren eller nogen i dennes husstand, er udover "selskabsdyr" sådan nogle genstande som: familieportrætter, forlovelsesringe, vielsesringe, hæderstegn, evt. erindringsgaver fra nærtstående.

Retspraksis viser også, at

man ikke uden videre kan undtage smykker blot under henvisning til, at der er tale om gaver fra familien. I en godt 10 år gammel afgørelse fra Østre Landsret var der således nogle asylansøgere, der i forbindelse med deres indrejse i Danmark havde deponeret bl.a. nogle smykker hos myndighederne. De selv samme myndigheder ønskede herefter at gøre udlæg for omkostningerne ved ansørgernes ophold i Danmark. De smykker, der var tale om, var en guldhalskæde, en armlænke og nogle guldringe til en skønnet værdi af 15.000-20.000 kr.

ANSØGERNE forklarede imidlertid, at der var tale om en medgift fra faderens familie til hustruen, således at hun altid havde nogle værdier at leve for, hvis manden f.eks. skulle dø, eller de skulle blive skilt. På denne baggrund konkluderede såvel fogedret som landsret, at der var tale om en slags "social sikring", og »herefter findes der ikke til smykkerne at være knyttet en sådan affektionsværdi eller anden særlig personlig interesse, at de vil kunne undtages for udlæg«.

Også i en godt fem år gammel afgørelse blev bestemmelsen påberåbt nede i fo-

gedretten – denne gang af en kunstner, hos hvem der blev krævet et udlæg til dækning af et krav på 40.000 kr. Sagens genstande er beskrevet således: »Skyldneren, der selv var udøvende kunster, ejede en række kunstgenstande, malerier, etnografiske genstande, skulpturer etc. Under fogedsagen afgav skyldneren detaljeret forklaring om de enkelte genstande og sin tilknytning til disse. En række af genstandene var gaver fra andre kunstnere, andre var priser eller anerkendelsesgaver og andre anvendtes i hans virksomhed som "lærer" og udøvende kunstner«.

Genstandene var ikke blevet vurderet til brug for fogedsagen, så det var ganske uklart, hvad deres økonomiske værdi måtte være. Både fogedret og landsret afviste at foretage udlæg. Landsretten med den særlige bemærkning, at parterne ikke havde begæret en vurdering af genstandene.

UNDERFORSTÅET: Det er ikke givet, at afgørelsen havde fået samme indhold, hvis de pågældende kunstgenstande havde haft en meget høj økonomisk værdi.

Meget ofte vil det kunne være vanskeligt at adskille spørgsmålet om genstandes

særlige personlige tilknytning til skyldneren, og den modstående afvejning af den økonomiske værdi af genstanden, fra den almindelige undtagelsesregel, hvorefter skyldneren altid skal have nok til at bevare et »beskeden hjem og en beskeden levetid«.

I DEN NETOP nævnte sag om kunstværkerne henviste retten således til begge bestemmelser, og det samme var tilfældet i en sag fra samme periode, hvor fogedretten havde accepteret udlæg i en malerisamling, men hvor landsretten afviste dette, bl.a. med ordene:

»Under hensyn til den betydelige usikkerhed, hvorved en vurdering af malerier, som de omhandlede må antages at være behæftet, må det anses for tvivlsomt, om der ved bortsalg af malerierne ved tvangsauktion vil kunne opnås dækning til kreditor for et beløb, som tilnærmelsesvis svarer til den foreliggende vurdering«, og der henvistes endvidere til, at malerierne havde tilhørt skyldnerens afdøde hustru.

Kravet i sagen var på ca. 25.000 kr., og malerierne var til brug for behandlingen i fogedretten blevet vurderet til 11.700 kr. ■

HUNDEØJNE En familie kan knytte sig så tæt til en hund, at en kreditor ikke har ret til at gøre udlæg i den. Modelfoto: John Madere

HOVEDPUNKTER

■ En familie kan knytte sig så tæt til et husdyr, at en kreditor ikke må gøre pant i dyret.

■ Det har en kendelse fra Østre Landsret afgjort.